

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre — 23 kor. — fill.
 Félévre — 14 „ — „
 Negyedévre — 8 „ — „
 Egy hóra — 2 „ 40 „
 — — — — —
 Egyes szám — — — — 10 fill.

PESTI NAPLÓ

APRÓHIRDETÉSEKÁRÁL
 Egyes sor 5 fillér,
 vastagabb betűvel 10 fillér
 Hirdetések milliméter számítás-
 sal. díjszabás szerint.
 Megjelenik hétfő kivételével
 naponta, ünnep után is.

Budapest, 1911.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Podmanicky-utca 12.

Csütörtök, április 20.

A lóversenyter.

Budapest, április 19.

Budapest közönségének nagyon kevés örömet juttat a magisztrátus. És most ezt a kevés örömet is redukálni akarják. A közönségnek évenként három szezónban nyílik alkalmuk kijárni a lóversenyekre s a magisztrátus pénzügyi okokból egyszer és mindenkorra véget akar vetni a budapesti versenyeknek. A főváros nem tud megegyezni a lovar-egylettel a bérösszeg dolgában, mely a versenyterért járna a fővárosnak. Nagy összeget kér, amire a lovar-egylet azzal válaszol, hogy beszünteti Budapesten a futtatásokat s a versenyeket átteszi Alagra. A tárgyalások még folyamatban vannak a szerződő felek közt, azonban kevés a kilátás arra, hogy a megállapodás létrejön a magisztrátus és a lovar-egylet között.

Akik ösmerik Budapest bőkezűségét és áldozatkészségét, érthetetlennek fogják találni, hogy a város vezetői egy oly kérdésben kezdig meg a fukarkodást, ahol a pénzügyi okok nagyon is alárendelt jelentőségűek. Már az a körülmény, hogy a lóversenyek átlag száz ezer embert vonzanak ki a versenyterre, a mellett bizonyít, hogy ezt a kérdést nemcsak gazdasági szempontból kell mérlegelni, hanem figyelembe kell venni a közérdeket is, amelyet elég hathatósan szolgálnak a lóversenyek. Budapest törvényhatósága elég gyakran hivatkozott a közérdekre s áldozatkésznek is mutat-

kozott minden esetben, amikor a közérdekkel együtt Budapest jó hírért is szolgálhatta. Tudunk esetet arra, hogy Budapest félmillióval támogatott alkalmi társulásokot, mert meggyőződése volt, hogy a félmillió nem inproduktív befektetés. Az idegen forgalom révén visszaszerzeni vélte a befektetést, ezen fölül pedig kötelezőnek tartotta magára nézve azt, hogy ne zárkózzék el olyan alkalmak elöl, amelyek Budapest világvárosias jellegének használhatnak. A lóversenyeket nem tartjuk kulturtényezőknak, de nem is tartjuk pusztán látványosságnak, vagy nagyuri passzióknak. A főváros közönsége tömegekben látogatja, tehát tagadhatatlan, hogy van jogosultsága. Százezer embert szórakoztat, idegeneket idecsábít, évenként háromszázezer koronát juttat a főváros szegényeinek s világvárosi jellegét ad Budapestnek. Persze vannak árnyoldalai is. De egy intézményt talán még sem szabad erkölcsi szempontokból csak azért kifogásolni, mert évenként néhány embert sikkasztásra csábít. Magyarországon olyan városokban is akadnak sikkasztók, ahol nincsenek lóversenyek, amiből önként következik, hogy a bűnös hajlamok kitörnének akkor is, ha nem lenne lóverseny, amely játékokra csábítja őket. A morál nemesítése ideális cél, de mindent még sem verhetünk agyon, hogy a morálnak olyan áldozatokat hozunk, amelyekről különben sem bizonyos, hogy csakugyan használnak-e a közérdekeknek. De az erkölcsről nem is esett szó

a tárgyalások folyamán. Budapest vezetői egyetlen szóval sem mondták, hogy a versenyteret azért nem adják újabb husz vagy harminc esztendőre bérbe a lovar-egyletnek, mert a lóverseny erkölcsstelen intézmény. Nem az erkölcsök, hanem a bérösszeg ellen volt Budapestnek kifogása. Higyjük talán, hogy a lóverseny kevésbé lesz erkölcsstelen, ha a lovar-egylet nagyobb bérösszeget fizet Budapestnek? Az erkölcsöknek ilyen szempontból való mérlegelése és megítélése erkölcsstelenebb lenne a legzüllettebb és legszennesebb alapokon szervezett lóversenynél is.

Budapestnek szüksége van a lóversenyekre, tehát csak hibás felfogás állíthatja azt, hogy Budapest magisztrátusa, vagy pénzügyi bizottsága a rideg üzleti alapra helyezkedve intézze el ezt a kérdést. A világ minden nagyvárosában rendeznek lóversenyeket, de eddig egyetlen város sem gondolt arra, hogy készpénz hasznát biztosítson magának abból az intézményből, amelyre a világvárosnak épp oly szüksége van, mint a versenyeket rendező kluboknak vagy egyesületeknek. Ha Budapesten még nem lenne egyesület, amely lóversenyeket rendez, a főváros tanácsa és törvényhatósága bizonyosan nagy szubvenciót szavazna meg egy oly testületnek, mely most vállalkoznék először lóversenyek rendezésére. Hogy szavalnának ez esetben az urak arról, hogy Budapest nem zárkozhatik el a kulturától, Budapestnek lépést kell tartani a világvárosokkal,

A kertész kutyája.

Irta: Hegedüs Gyula.

(Utánnyomás tilos.)

I.

— Nem tudok tovább itt maradni — mondta az öreg asszony és sirt. A könyvek bőségesen ömlöttek a szeméből és megakadtak az arcán, amely telistele volt ráncokkal.

Az öreg ember elborult arccal állott mellette, a kezével nekitámaszkodva egy szék támlájának és remegő hangon vigasztalta:

— Azért nem kell annyira elszomorodni...

De a hangja, amelyben ott reszketett a torokánál még el-elakadó sirás, mást mondott, mint az ajka. Kis hujja volt, hogy oda nem ült a felesége mellé sirni; így szerette volna, de mégis szégyelte magát, hogy ketten sirjanak együtt. Még ott állt néhány pillanatig, még valamit akart is mondani, de aztán meggondolta magát és lassu léptekkel átment a másik szobába. Leült az asztal mellé, a tenyerébe hajtotta a fejét s egyszerre azon vette magát észre, hogy a tenyere tele van könnyel.

— Bolondság — mondta és elővette a zsebkendőjét, aztán fölkelte a székről és átült a díványra.

A felesége nem tudott egyedül maradni.

— Lajos, én azt hiszem, hogy beteg vagyok — ezzel ment át hozzá — már nagyon fáj a fejem.

— A sok sirástól van.

— Nem a sirástól.

— Hát mitől? Délelőtt még nem volt semmi bajod.

— Az délelőtt volt. De azóta, hogy ez megtörtént, halálos betegnek érzem magam.

Az öreg nem szólt egy szót se. Ugy meredt maga elé, olyan komor és kétségbeesett arccal, mint aki tudja, hogy mit kellene cselekedni, de mégse meri magát elhatározni arra. Egyszerre fölkelte és gyorsan, ijedt hangon mondta:

— Hát nincs más hátra, mint hogy elmenjünk. Hát jó, el fogunk menni...

Ugy eítette ki a szavakat, mintha önmagát akarta volna meggyőzni, vagy legalább is megvigasztalni ezekkel a kijelentésekkel. Ijedt szomorúság látszott az arcán és a szeme, amelyet elhomályosított a könny, odatapadt a feleségére. Az asszony fölvetette a tekintetét.

— Tudom, hogy nagyon nehezedre esik, Lajos. Nagyon szeretted ezt a vidéket és ezt a kis házat. De érzem, hogy most az életéről van szó...

Az öreg felelni akart, talán mentegetőzni vagy magyarázni, hogy nem esik nehezére, amikor kopogtak az ajtón. A doktor volt, az örökké vidám és kedves doktor, aki alacsony is volt, kövér is volt, mégis akkora temperamentum volt benne, mint egy pajkos kisgyerekben. Köszönt, de már azt is mosolyogva s meg se várta a feleletet, már halkán nevetett:

— No, még mindig akkora a szomorúság?...

Még nevetett és már kimondta a szavakat, amikor meglátta a két ijedt, sápadt, szomorú arcot. Hirtelen elkomolyodott s a hangja egyszerre halk és gyöngéd lett.

— Hát mi baj van megint?

Az öreg asszony odapillantott az orvos nyílt, széles arcába, amelyen közlőleg meg lehe-

tett számlálni a barázdákat. A szemében ott csillogott az a meleg őszinteség, amely a szelid és vidám emberek sajátossága s így figyelt az öreg asszonyra, aki csöndesen, meggondoltan mondta:

— Mi el fogunk költözni innét.

A dokornak megnyult az arca.

— De miért?

Csönd volt egy darabig. Az asszony már nem nézett a doktorra, aki fürkészve tekintett hol rá, hol az urára.

— Csak nem a kutya miatt? — kérdezte később.

— De igen, a kutya miatt — felelte az asszony.

A doktor arcán egy pillanat alatt összehúzódtak a barázdák. Mindig így szokott lenni, amikor nevetett. Küzdött magával; az egyik kezével végigsimította az arcát, a másikat pedig mereven összeszorította s e kínlódo erőlködés után kételkedve kérdezte:

— Hogy lehet ezen annyira elkeseredni?

Az asszony szomorúan pillantott a férjére, aki csöndesen ült mellette s eddig egy szót sem szólt. Összerezent s odafordult a doktor felé:

— A feleségem már egész beteg emiatt. De nem is csoda; gondolja csak meg, hogy öt esztendő óta nem volt más örömeim, mint az a kutya. Mindig velünk volt, vele játszottunk s olyan hűséges volt, hogy ki se mondhatom.

— Öregek bolondsága — gondolta magában a doktor — de van benne valami.

— Nem tudok a kutya nélkül itt maradni — mondta az öreg asszony. — Nehezemre esik in-

Budapesten emelni kell az idegen forgalmat, tehát adjunk meg mindent, amit a versenyrendező testület kér. Ami még nincs, vagy nem volt, azután két kézzel kap a főváros. Mert ami még nincs, az szükséges, de ami már van, az fölösleges. A magyar lovaregyletnek is csak az a szerencsétlensége, hogy már van. Ha még nem lenne, pénzzel, telekkel segitenék a megszületését. Miután azonban már évek óta él, nem támogatják, sőt lehetetlenné akarják tenni a fenmaradását. Pénzt, sok pénzt kínál a fővárosnak a bérletért, tehát természetes, hogy a fővárosnak nem kell a pénz. Ostoba lovaregylet! Ha a telek mellé százezer koronát is kért volna, bizonyos hogy megkapja a pénzt is, meg a teleket is.